

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Izhaja vsak dan
tudi ob nedeljah in praznikih ob 5. uri, ob ponedeljkih ob 9. uri zjutraj.
Pisane številke se prodajajo po 3 novč. (6 stotink) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici, Celju, Kranju, Mariboru, Celovcu, Idriji, St. Petru, Sežani, Nabrežini, Novemestu itd.
Oglase in naročbe sprejema uprava lista „Edinost“, Hla Molin piccolo št. 7. — Uradne ure od 2 pop. do 8 zvečer.
Cene oglaševanja 16 stotink na vrsto petič; poslanice, osmrtnice, javne zahvale in domači oglasi po pogodbi.
TELEFON št. 870.

Naročnina znaša
za vse leto 24 kron, pol leta 12 kron, 3 mesece 6 kron. Na naročbe brez dopolne naročnine se uprava ne ozira. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nepravilne pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo.
Naročnino, oglaševanje in reklamacije je pošiljati na upravo lista.
UREDNIŠTVO: Ulica Torre bianca št. 12.
Izdajatelj in odgovorni urednik FRAN GODNIK. — Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Tiskarna konsorcij lista „Edinost“ v Trstu, ulica Torre bianca št. 12.
Poštno-hranilnični račun št. 811.652.

Vojna med Rusijo in Japonsko.

(Brzobjavne vesti.)

Praske med Japonci in Rusi.

LONDON 2. »Daily Telegraph« se iz Tokia poroča, da je japonsko vojno ministerstvo priobčilo poročilo, po katerem je bila praska med Andžu in Pengjangom za rusko konjenišvo neugodna.

»Daily Chronicle« javljajo iz Saula, da so se v nedeljo dopoldne 100 jardov severno od Pengjanga spopali Rusi in Japonci. Po kratkem streljanju so se Rusi umaknili vzemši seboj 2 ranjena kozaka.

Ruske torpedovke.

PORT SAID 2. Semkaj došle torpedovke so odplule proti Algiru. Baje imajo nalog, da preiščejo ladije v sredozemnem morju radi kontrebande.

Potopljena japonska ladija.

SANGAJ 2. (Renterjev biro). Iz Port Arturja se uradno poroča, da se je neka japonska torpedovka za časa odseke potopila blizu pristanišča.

Ruske ladije v Suecu.

SUEC 2. Ruskemu križarju »Dimitrij Don« komu se je dovolilo, da sme ostati tukaj 5 dni radi popravkov.

PORT SAID 2. Ruski križar »Aurora« je odplul danes v Kandijo. Ena torpedovka, ki je včeraj odšla, se je zopet sem povrnila.

Ovacije ruskim vojakom.

VIGO 2. V neki kavarni je občinstvo živahno pozdravljalo ruske mornarje ter zahtevalo, da svira orkester rusko in špansko himno, kateri je stoji poslušalo. Ruski vojak so predmet neprestanim ovacijam.

Ogrska zbornica.

(Brzobjavno poročilo.)

BUDIMPEŠTA 2. Vlada je predložila več zakonskih načrtov, med temi zakon, s katerim se vladi poveri pravnava trgovinskih odnosov z Nemčijo in Italijo; dalje pomnožitev ustanovnih mest na vojaških vzgojalnicah od 250 na 1073; povišanje plač notarjev itd.

Ministrski predsednik grof Tisza je priobčil, da v najkrajšem času predloži še druge načrte, med temi zakonski načrt o investicijah. Glavna svota za investicije se bo znatno pomnožila. Druga zakonska osnova se tiče pravnave plač uslužbencev na državnih železnicah.

Dalje je ministrski predsednik naznanil, da predloži naučni minister načrt glede zboljšanja učiteljskih plač na konfesijalnih šolah glede intenzivnejšega poduka madjarskega jezika na ljudskih šolah.

Preden se je prešlo na dnevni red, je še poslanec Hollo ostro naspadal delegacijo,

katera si je v bivšem zasedanju prisvajala pravice, ki spadajo v kompetenco ogrskega državnega zbora.

Posl. Hollo je opozoril na to, da je nastal v praksi neke vrsti centralni parlament in je grajal tudi to, da ogrska vlada suvereniteto ogrske države tako omalovažuje, da so mogli biti ogrski ministri pozvani k ministrskemu svetu na Dunaj.

Na to je povzel besedo ministrski predsednik grof Tisza in je izjavil: Predgovornik je govoril o vseh mogočih stvarih. Jaz mu na tej poti ne bom sledil, ker mi se ne zdi, da bi to odgovarjalo duhu zborničnega reda, da se pred dnevnim redom razpravlja o kakršnihkoli vprašanjih, da se s tem pretrga razprava. Gospod poslanec je rekel, da se zamore vsak parlament odreči svoje pravice razpolaganja, izvzemši ogrski. Tudi jaz sem o tem prepričan in ravno zato želim varovati to pravico ogrski zbornici na način, da ne dopuščam, da bi neznatna manjšina to pravico odvzela. (Odobranje na desnici, ugovor na levi in skrajni levi.)

Druga opazka se nanaša na dejstvo, da ni stališče vlade in liberalne stranke glede vojne zadeve še izvršeno. Jaz ponavljam samo, kar sem že večkrat povdarjal, da je vlada v 3 mesecih svojega delovanja že rešila vsa vprašanja glede reforme o častniški izbrazbi. Res da niste še dve važni točki programa rešeni, tega so pa krive sedanje nezdrave razmere. Jaz pa zopet izjavljam, da hočem rešiti čim prej tudi te dve točki. (Odobranje na desnici.)

Na to je minister odgovarjal na rekriminacije predgovornika glede delegacije in glede ministrskega sveta, ki se je vršil na Dunaju.

Tudi trditve predgovornikova, izvajal je dalje ministrski predsednik, da imajo skupni ministri odločilen vpliv na reševje ogrske ministrske krize, mora odločno zavrniti. Varstvo ustave nabhaja se varnih rokah, in v zadevah, v katerih odločuje ogrski kralj (Bartha: Chlopy) ne odločuje noben drugi faktor, nego oni, ki ima po ogrski ustavi zato pravico.

Kar se tiče očitanja predgovornikovega, da na skupnem ministrskem svetu predseduje skupni minister zunanjih stvari, je to popolnoma pravilno, skupna konferenca ministrov mora imeti tudi svojega predsednika, ako ne predseduje sam cesar. (Nemiri na levi in skrajni levi. Klic na skrajni levi: Državni kancelar!) Minister za zunanje stvari samo vodi razprave, o razpravljanih predmetih pa ne odločuje večina glasov. Kar se tiče posvetovanja ogrskih ministrov se isti zamore vršiti tudi izven Budimpešte.

Govorilo je še več govornikov pro in contra. Jutri se nadaljuje razprava o rekrutni predlogi. Po razpravi o raznih interpelacijah je bila seja zaključena.

Ko je prišel oče v njijino sobo, poleteli sti k njemu in obe naenkrat sti se mu obesili okoli vratu in ga počeli poljubljati.

— A malo sti zrastle! Dobro, draga otroka, samo da sti zdravi! — jima je velel oče in ja poljubljaj.

— Pisal si nam, da prideš jutri — se mu je nasmehnila Lucija.

— Da svi vedeli, da prideš danes, te bi bili počakali. Dragi papa, sedaj ostaneš dolgo doma? — ga je vprašala Teodora, prijemša ga za desnico.

— Srečno došli! — se je oglašila Malvina na sobnem pragu, stopila počasnim korakom k kapitanu in mu podala desnico, katero je on čvrsto stisnil.

Malvina je pordečila in mu pogledala v oči ljubezljivo in srmožljivo.

— Kako vam je, gospica! Dolgo se nisimo videli.

— Hvala. A vam gospod! — je odgovorila Malvina tiho in je obrnila oči, tako, da se je tudi on zmedel.

— Meni, dobro. Pisal sem, da pridem

Brzobjavne vesti.

Vojni minister odlikovan.

DUNAJ 2. Cesar je podelil vojnemu ministru Pitreichu veliki križ Leopoldovega reda.

Bolgarija in Turčija.

CARIGRAD 2. Pogajanja med Bolgarijo in Turčijo so se radi nastalih novih ovir, zaustavila.

Soareja na francoskem poslanstvu.

DUNAJ 2. Včeraj zvečer je bila pri francoskem poslaniku markiju Reverseaux de Rouvray muzikalična soareja, katere so se vdeležili: nadvojvodinja Marija Josipa, nadvojvoda Leopold Salvator z soprogo, vojvoda Elija Parmski, minister za zunanje zadeve grof Goluchovski, državni vojni minister Pitreich, ministrski predsednik dr. Koerber, minister grof Welsersheimb, baron Call, dr. Wittek, mnogi člani diplomatskega zbora in druge odlične osebe.

Poziv ogrske liberalne stranke.

BUDIMPEŠTA 2. Predsedništvo liberalne stranke pozivlja svoje člene, naj bivajo od 3. marca naprej stalno v Budimpešti ter naj se udeležujejo delovanja stranke.

Novo ogrsko dvorno maršalstvo.

BUDIMPEŠTA 2. Danes je bil državnemu zboru predložen načrt zakona glede ustanovitve ogrskega višjega dvornega maršalstva v Budimpešti.

Rumunski kralj.

DUNAJ 2. Kakor se poroča, se poda rumunski kralj Karol početkom aprila v Opatijo.

Razstava v St. Louis.

DUNAJ 2. Letošnje razstave v St. Louis se po ukazu ministerstva za železnice udeleži tudi stavbano ravnateljstvo železnice.

Konferenca o zadevi carinske in trgovinske zveze.

DUNAJ 2. Vsed sklepa skupnega ministrskega sveta sešla se je danes popoldne konferenca o zadevi carinske in trgovinske zveze pod predsedstvom sekojskega načelnika viteza Suzzara v ministerstvu za zunanje zadeve. Prisotni so bili zastopniki obeh vlad. Konferenca bodo trajale 14 dni.

Srbija in reforme v Macedoniji.

DUNAJ 2. »Polit. Corresp.« je doznala, da je srbka vlada naložila poslanikom na Dunaju in Petrogradu, naj ponovita avstrijski in ruski vladi že dano zagotovilo, da bo srbka vlada pospeševala izvršitev reform v Macedoniji. O tem je obvestila tudi bolgarsko vlado. Srbka vlada dala je v tem smislu navodila konzulom v Stari Srbiji.

Grenka lekcija Italijanom.

V ponedeljek je vprejel ministrski predsednik dr. Koerber, kakor poroča naša včerajšnja dnevna vest, slovensko depu-

jutri, no, dovršivši svoja opravila, odpotoval sem danes iz Trsta. Želel sem videti čim prej otroka in — — — kako je doma. Mrzlo je... — je odgovoril malo osupnjen.

— Bi radi kaj večerjali? — mu je prekinila besedo Malvina.

V tem so vstopili v sobo, kjer so navadno jedli. Kapitan je prinesel iz Trsta čaja in gnjati. Mej tem, ko je Malvina varila čaj, izvekel je on iz svojega kovčka darove, ki jih je kupil otrokoma, a to sti bili krasni škatljici z zlatimi uhan. Malvini je prinesel krasno zlato zapestnico, okrašeno dragim kamenjem. Malvina je precej zapazila one tri škatljice v njegovi roki, a srce jej je začelo živo bit, ko je pomislila, da je jedna njih morda namenjena njej. S težko muko je obvladala svoje razburjenje. Kapitan je sel za mizo in rekel:

— Mislim sem, da pridem domov okolo Božiča, ali kasneje sem za dvajset dni. Slabo vreme. Pa kaj vam hočem to praviti, ko ne umete — na svojo srečo! Evo, te male darove sem vam kupil v Bostonu; ako bi bil

tacijo iz Primorske in italijansko. Naša deputacija je predložila dr. Koerberju spomenico o naših zadevah glede slovenskega in hrvatskega šolstva v Primorju. Slovenci v Trstu se bore za ustanovljenje slovenske ljudske šole v Trstu že celih 20 let, v leti pa kakih 18.000 otrok ne more pobajati v šole, ker jih ni!! Slovenci nimajo v Primorju niti ene slovenske srednje šole. Dozdaj so bili zastopni vsi naši tozadevni poskusi. Spomenica obseza tudi zahteve goriških Slovencev na šolskem polju.

Minister Koerber je nasproti naši deputaciji izjavil, da je dobro pončen o šolskih razmerah na Primorskem in je obljubil, da bo rešil šolsko vprašanje v zadovoljnost Slovencev in Hrvatov.

Italijanska deputacija pod vodstvom tržaškega župana Sandrinellija je bila pri ministru predsedniku in finančnem ministru radi ustanovitve italijanskega vseučilišča. Vlada hoče namreč ustanoviti Italijanom za sedaj samo juridično fakulteto, oziroma prenesti vsoporednice iz Inomosta drugam. Italijani delajo na to, da bi se takoj ustanovilo popolno italijansko vseučilišče, a zadovoljili bi se tudi, ako bi se sedaj ustanovila samo juridična fakulteta, kateri bi se pridružili višji kurzi za trgovinstvo. Toda conditio sine qua non Italijanov je, da se oboje vstavi — v Trstu. Vlada pa noče o Trstu kratko malo nič slišati ter je glasom dolih sporočil že določila za sedež italijanske juridične fakultete malo mesto Roveredo na skrajni južni meji Tirolske.

Kakor se je zasukalo vprašanje italijanskega vseučilišča, prinaša Italijanom grenak pouk. Sedaj vidijo posledice svoje brezmišelnosti politike, ko iščejo povsodi po svetu zavznikov proti nam, ki bi jim res mogli biti iskreni zavezniki. V sporazumljenju se Slovani bi bili morda že dobili vseučilišče. V nezmislmem boju proti Slovanom, ravno proti njim torej, ki se bore za princip popolnega zadovoljenja vseh plemen v kulturnem pogledu, pa ne pridejo do vseučilišča. Naj se sedaj nikar ne jeze na nikogar: to so naravni sadovi njihove nezmislne politike.

O, da, to se maščuje vsikdar, ako se ljudje dajejo voditi samo od slepega sovraštva. Ta je najslabši svetovalec. Sovraštvo do nas je zavelo Italijane na nesrečno pota, ker jih je zavelo, da so se vedno lovili za efekta proti nam. Na tem lovu pa so se — nevedoma, ali pa tudi vedoma — izneverjali prav istim načelom, na katera so naslonili svoj lastni program, istim načelom, ki so si jih izvolili v podstavo za realizovanje svojih lastnih narodnih aspiracij. Taka nezvestoba do lastnih načel se maščuje vsikdar. Noben hipni efekt ne more odškodovati za konečno škodo, ki ima nastati slednjič po izneverjenju lastnemu programu.

doma za novo leto, dal bi vam takrat. Gospici, vzemite za svoj trud, a to je, otroka, za vaju, ker sti bili dobri.

— Ah, dragi papa! — sti vskliknili mali.

— Gospod, hvala! Jaz sem vršila samo svojo dolžnost. Hvala vam! Kako milo ste me iznenadili... — je izustila Malvina vsa radostno zmedena, ogledaje krasno zapestnico.

— A kakšna hvala! Ko sem že potrošil, sem potrošil, samo, ako vam ugaja! — je namignil Dakić z ramami, pomislivši na dvajset štrlingov, ki jih je dal za zapestnico.

Malvina, če tudi ni poznala Dakića v dušo, vedela je že nekoliko mesecev, da je on vrlo varčen ter se jej je zdelo čudno, da jo je tako velikodušno obdaril. Ali po tem daru je slutila, da kapitan nekaj snuje. Iznenada jej je šinila misel v glavo: on mi je kupil to zapestnico, da ostane v rodbini. Ta misel jej je napolnila srce z veliko radostjo. (Pride še.)

PODLISTEK.

Teodora.

Povest.

Hrvatski spisatelj Evgenij Kumičić, prevel J. S.

Prvi del.

— Franica, odpri. Jaz sem! — jej je odgovoril oni, ki je jezno tolkel po njenih vratih.

— O moj Bog! Gospod, mi smo se vas nadejali jutri, kakor ste pisali. Bog daj zdravje! Joj meni, joj meni! A mali že spavati!

— Vse zdravo? Dobro, a? — je vprašal Dakić, ko mu je odprla vrata.

Kapitan in Franica sta pobrala neki stvari v kožiji in vspela v prvo nadstropje.

— Papa, dragi papa! — sti klicali že iz svoje sobe Lucija in Teodora, kateri je zbujala Malvina in odišla, da se obleče.

Deklici sti se naglo oblečili, katera bo brže, ter jeli jedna drugi trgati obleko iz rok.

gramu za lastno stvar! Italijani so dosegli mnogo efektov proti nam se svojo politiko — to bodi pripoznano. Mi smo pa vendar še tu, če ne jači, pa vsaj istotako jaki, kakor smo bili pred 5 in 10 leti. Se svojo politiko nezvestobe so Italijani res vzdrževali in si ohranili politično hegemonijo v pokrajini ali to hegemonijo morajo drago plačevati, kakor priča sedanja rešitev njihovega takozvanega vseučiliškega vprašanja.

Oni se jeze na vlado. Ali, če bi jim bila kri toliko hladna, da bi mogli trezno misliti, priznati bi morali, da so le oni sami ustvarili razmerje, radi katerega vlada ne more zado voljiti tej njihovi aspiraciji. Po njihovi politiki sovražstva do nas ni moglo priti drugače, nego da mi — nota bene: večina prebivalstva — občutimo kakor narodno provokacijo, ako bi se italijansko vseučilišče zasnovovalo v katerem-koli mestu Primorja. To pa je moment, katerega ne more in ne sme prezirati nobena vlada, pa naj je sicer še tako slavofozna. Dokaz za to resnico nam podaja dejstvo, da Koerberjeva vlada, ki si je v slavofobnstvu gotovo pridobila rekord pred vsemi avstrijskimi vladami, da ta vlada na kratko roko odbija zahtevo Italijanov, da bi se italijansko vseučilišče, oziroma pravna fakulteta ustanovila v deželi, ki ni kompaktno italijanska. Jasno je kakor beli dan, da je za to, da se je vlada postavila na tako odločno odrekanje stališče, eden glavnih vzrokov v razpoloženju Slovanov ob tem vprašanju.

Kako vse drugače bi bilo danes, da so Italijani — zvesti svojim lastnim principom, izhajajočim iz nacionalne ideje — iskali sporazumljenja se Slovani, ki izpovedujejo ista načela!! Ali z drugimi besedami: da so se dajali voditi, mesto od sovražstva, od razlogov računajočega razuma!

Oni so trdovratno vztrajali v svoji zmoti in so srečno zašli v položaj, da more »Sole« briti noce iz njih, češ: italijanska pravna fakulteta v Roveredu, v Trstu pa — slovenska ljudska šola!

Mi seveda nismo še nikakor uverjeni, da se Koerberjeva vlada povpe do tolike pravičnosti, da bi enkrat vendar rešila to naše šolsko vprašanje, kakor zahtevata najelementarnejša pravičnost in kulturni interes. Zato se tudi obračamo do slovenskih državnih poslancev z nujnim posvarilom, naj bodo previdni in naj ne izgube izpred oči verjetnosti, da je lepo besedo, ki jo je dr. Koerber privoščil naši deputaciji, narekoval le obzir na parlamentarno položanje. Državni zbor se snide skoro. Strune med vlado in češko delegacijo so napete do skrajnosti. Ni li možno, da ima Koerber tudi jugoslovanske poslance v računih med njimi, ki naj pomagajo rešiti njega, dra Koerberja, a da se potem tudi sedanja njegova obljuba pridruži gromadi danih, ali — nikdar uresničenih obljub!!

Pa naj je že ta ali oni razlog, da je dr. Koerber dajal obljube naši deputaciji, eno vendar stoji: Italijani so dobili grenko lekcijo. Ali si bodo erpili nauk iz nje za bodočnost?!

Rusko-japonska vojna.

Trst, 2. marca 1904.

Gospodje fabrikantje fantastičnih vesti z bojišča so se menda odpočili, da so se mogli lotiti zopet dela z novimi močmi. Par dni nas zopet zabavajo — največ preko Londona, seveda — s celo poplavo o raznih aferah na morju in na kopnem, ki se (to se zopetumeje ob sebi) završujejo z manje in bolj slavnim vspehom Japoncev in temu primernimi izgubami Rusov.

Da podamo par slučajev v izglede, kake bedastoče se širijo in — verujejo.

Pred par dnevi je bilo čitati po listih širom Evrope, da je japonsko brodovje došlo nalog, da mora ta dan, ne prej ne pozneje vzeti Port Artur! Vprašajte sedaj katerega-koli vojaškega strokovnjaka, pa vam pove, da je to največja oslarija, ki jo more napisati in verjeti le človek, ki nima nobene ideje o vojni tehniki. Koliko časa se že trudi japonsko brodovje, da bi zlomilo rusko moč na morju pred Port Arturjem, na da bi moglo priti do katerega resničnega, zares izdatnega vspeha! Pa naj bi vzelo prav ta in ta dan eno največjih, ako ne največjo obmorsko trdnjavo na svetu! Morda se mu posreči to kedar, ali naloge, da vzame Port Artur prav ta in ta dan, ne bi mogel prevzeti noben poveljnik vojnega brodovja pa naj bi bilo isto še tako močno. Sploh pa ostajajo povelja za take akcije, ki naj prehvapijo sovražnika tajne do zadnjega hipa in tudi

japonska vlada gotovo ni obesila svoje namere na nos kakemu blebetavemu žurnalistu.

Dalje so japonski listi razveselili te dni vse japonske širom sveta z vestjo, da japonsko brodovje blokira Vladivostok. Tudi tej vesti se je gotovo sleherni vojaški strokovnjak le smejal od srca. V kolikor je možno v tej dobi blokirati Vladivostok, je isti že blokiran, pa ne od japonskega brodovja, ampak od — ledu. Japonske ladje, ki bi se hotele bližati Vladivostoku, bi bile same v največji nevarnosti, da postanejo žrtev plavajočih gorostasov iz ledu.

Brzjavke, datirane od 1. t. m. poročajo o obnovljenem napadu jap. brodovja na rusko pred Port Arturjem. Poslednje je bilo seveda silno poškodovano. Samo čudno je to, da iste brzjavke povdarjajo na zaključku, da se je moglo japonsko brodovje umakniti v redu! Povdarjanje, da se je moglo zmagovito brodovje, ki ni imelo nikakih izgub, moglo umakniti v lepem redu, je vendar, če ne drugega, pa vsaj zelo sumljivo.

Tudi prihajajo vesti, da so morali kozaki bežati pred Japonci! O da, mnogokrat bodo imele japonske predstraže priliko gledati, kako so kozaki odkurili, ali ne radi tega, ker so bili premagani, ampak zato, ker je njihova naloga taka, da beže, kadar so opravili svojo nalogo rekonisciranja.

Naj podamo še za danes sodbo, ki jo je napisalo strokovnjaško pero v listu »Reichswehr«:

Japonci ne pridejo pred mesecem majem preko reke Jalu. Vse, kar se sedaj dogaja, so le predigre bodočim velikim dogodkom. Kako se vrše izkrcavanja Japoncev na korejska tla je na vse zadnje za Ruse irelevantno. Glavna naloga Rusom je zasedeti ta, da si zavarujejo obrat na železnici Harbin-Port Artur (kakih 923 verst) vsaj toliko časa, da 3. sibirski voj izvrši v južni Mandžuriji vojno ordre de bataille. Dalje morajo paziti Rusi, da si čuvajo železnico od Harbina na Vztek do Nikolaj-Usurija, dokler bosta dovršena vladivostoška trdnjava in 1. sibirski voj.

Mi povdarjamo vnovič, da strategični interes zahteva od Japoncev neizprosno, da hite in da čim prej izvozeje velike odločilne akcije. Ali trije tedni so že minuli odkar izkrcavajo na Korejo, a vse kaže, da so še tako šibki, da se sami boje velike akcije. Prijazna jim »Neue Freie Presse« stavlja usodno alternativo: ali so vremena tako silno neugodna, da onemogočujejo prevaževanje in izkrcavanje velikih mas, ali pa se je japonski generalni štab grdo zmotil v svojih računih? Tako zmoti v računih — pripominja dunajski list — bi utegnili jako drago stati državo mikada!

Položaj pri Port Arturju.

V bitki dne 26. m. m. je sodelovalo baje od japonske strani: 6 oklopnjač, 6 križarjev z oklopi, 4 križarji in 2 »aviso«. Ladje so bile razvrščene v več skupin in so hkratu napadle ruske križarje, utrdbe in 2 torpedovki.

Poveljnik v Port Arturu, general Stössel, je izdal dnevno povelje, v katerem opozarja vojaštvo in prebivalstvo, da smatrajo Japonci zavzetje Port Artura kakor vprašanje narodne časti. — Sovražnik bo skušal s kopnega zaposesti trdnjavo. Če se mu to ne posreči, pa bo skušal železnico razdreti. Ali sovražnik se moti. Naše vojaštvo — pravi rečeno povelje — ve, a priobčujem to tudi prebivalstvu, da mi se ne umaknemo. Mi se moramo boriti do skrajnega, ker jaz poveljnik, ne izdam nikdar povelja za umaknenje. Opozarjam na to one, ki imajo manje poguma. Pozivljam torej vseh, naj se ne dajo prežeti od prepričanja, da imamo voditi boj na življenje in smrt. Kdor bi hotel oditi, ne da bi se bojeval, ta se ne reši. Tu ni izhoda: od treh strani nas obdaja morje, na četrti bo sovražnik. Ne ostaja torej drugega, nego boj.

»Birž. Vjedomosti« pravijo o tem povelju generala Stössela med drugim, da te besede razsvitljajo kakor blisk položaj v Port Arturju, ki je pač nevaren, ali ne obupen. Od dne do dne narašča verjetnost, da bo sovražnik popolnoma poražen. Srčne besede poveljnika so veren izraz duha, ki preveja vojsko in ruski narod. — »Novosti« pravijo, da je Port Artur najboljša trdnjava na svetu.

Ruski kozaki.

Gotov čia je, da so ruski kozaki že prodrli na korejski teritorij. Zanimivo je, kaj

o njih pravi »Neue Freie Presse«. Kozaki imajo — pravi dunajski list — v prvi vrsti nalogo, da rekoniscirajo; dalje, da preprečujejo napredovanje in koncentracijo sovražnih čet ter da sovražniku, kjer le možno, uničujejo vojne zaloge, sploh da ga ovirajo v njegovem prodiranju. Nobeno konjištvo na svetu ni za taka podjetja pripravnije nego kozaki. Ob malih potrebah, ki jih imata mož in konj, in radi velike predrznosti zamorejo kozaki sovražne oddelke povsem ločiti od zveznih črt ter napadati sovražnika ob strani in fronti.

Kozak se izvrstno bojuje tudi kakor pešec, kar ga vzposoblja v zasedanje važnih taktičnih pozicij ali strategično važnih točk, za utrjanje in branjenje istih, dokler ne pride ojačenje. Ako se je pa podjetje ponesrečilo, tedaj kozak naglo pobegne na svojem brzem konju. Japonsko konjištvo ima pa slabotne jezdece in malovredne konje in je tudi zelo pomanjkljivo izveščano, tako, da ni nikakor kos nalogi, ki jo ima konjištvo v moderni vojni. Zato se tudi ne bo moglo meriti s kozaki, ki so tako rekoč na konju priraščeni. Na drugi strani se utegne tudi dogoditi, da bodo kozaki, potem ko so zagnali v beg japonsko konjištvo naleteli na japonsko pehoto, ne da bi se spuščali žnjo v boj, ampak se bodo hitro vračali, odkoder so prišli. Zato je tudi verjetna vest iz Tokia, da so se kozaki nekje umaknili pred japonsko pehoto.

Društvo rudečega križa v Petrogradu

ima 12 in pol milijonov rubljev premoženja, 636 zavodov, 2500 ženskih postrežnic in veliko zdravstvenega čebolja.

Pot ruskih čet po Bajkalskem jezeru.

Te dni se je razširjala govorica, da trpe ruski vojaki neizrečene muke na maršu po ledu Bajkalskega jezera in da jih je tudi že mnogo zmrnilo. Iz Peterburga pa javljajo iz avtentičnega vira, da je povsem preskrbljeno za vojske proti mrazu. Vojaki imajo toplo obleko in vsakih 7 verst so prirejene tople barake z gorkimi jedili in čajem. Bagažo in provijant prevažajo sedaj železnica. Na pol poti je dober restavrant za častnike.

Dobave za Port Artur.

Ruski konzulat na Dunaju je stopil v dogovore s praškimi tvrdkami s tekstilnim blagom radi dobave perila za Port Artur. Blago se odposlje direktno iz Prage v Vztočno Azijo.

Kako je prav za prav s pogodbo med Korejo in Japonsko?

Ko se je raznesel glas, da je sklenjena pogodba med Korejo in Japonsko, so razlagale japonske novine, da je narod na Korejo sovražen Rusiji in da korejska vojska aktivno poseže v vojne dogodke. — Iz azijskega oddelka v ruskem ministerstvu za vnane stvari pa zatrjajo nasprotno tem vestem, da ruska vlada slej ko prej oficijelno obuje z diplomatičnim agentom Koreje. Korejska vlada je res dopustila, da je bila nje nevtaliteteta kršena po Japoncih, ali to da je pripisovati le slabotnosti Koreje. To kršenje od strani Japonske da opravičuje Rusijo, da se ne meni za take odredbe korejske vlade, ki so nasprotno ruskim interesom. S pravnega stališča obstoja dalje neodvianost Koreje.

Občinske volitve na Reki. — Poraz avtonomašev, vspeh Hrvatov.

Dne 29. t. m. so se vršile dopolnilne občinske volitve na Reki, po katerih je občinski zastop obnovljen po polovici. Pomen izida teh volitev je v dejstvu, da je dosedaj vladajoča avtonomaška stranka doživela občuten poraz s tem, da so propadli nje kolovodje proti koalaciji med liberalci, Madjari in drugimi, katerim so tudi Hrvatje priskočili na pomoč s tem, da so glasovali za listo, v kateri je bilo poleg liberalcev in Madjarov tudi prijatelj Hrvatom in Hrvata baron Gj. Vranjani in Žiga Kopajtici. Razun tega so Hrvatje posamično kandidirali Erasma Barčiča in nekatere reške Hrvate. Avtonomaški vodje so slavno propadli. Na 1325 volilcev je dobil vodja avtonomašev, dr. Kušcher, le 481 glasov, dočim je Barčič — da si kandidiran samo od Hrvatov — dobil 308 glasov. Od pronsansiranih avtonomašev je vspel jedini dr. Lionello Lenac s 598 glasovi in še ta le kakor zadnji namestnik. Avtonomaši, ki so prišli svoječasno na krmilo le s pomočjo Hrvatov, so sedaj istirani iz občine zopet s pomočjo istih Hrvatov. Doletela jih

je torej zaslužena kazen za njihovo črno ne-hvalečnost, katero so pokazali s tem, da so kakor gospodarji občine vsikdar sovražno nastopali proti Hrvatom. V podobnih ni bilo borbe in so bili izvoljeni hrvatski kandidati. Na tej volitvi so torej pokazali Hrvatje, da so faktor, s katerim treba računati.

Zanimivo je, kako glasilo avtonomašev beleži ta poraz svoje stranke. Svoj tozadevni članek zaključuje tako-le:

»Vlada hoče: dobro torej, naj jej bo! Mi preidemo na narodno stališče in naj bo uverjena, da nam bo mnogo lažje najti »modus vivendi« s poštenimi Hrvatji, širokega obzorja, z njimi namreč, ki se ne zgubljajo v malenkostni neplodni borbi, ampak povečujejo svoje delo vzvišenim ciljem.«

Reški »Novi list« pripominja na to izjavo: Ko smo prečitali te besede, vaililo se nam je vprašanje: ali gospoda pri avtonomaškem listu mečejo to v svet le za to, da prestrašijo vlado, ali pa mislijo v resnici iskreno, poučeni po izkustvu, ki jih je drago stalo? Bodočnost odgovori na ta vprašanja. Zato je najbolje, da jih pustimo nerešena in da se vzdržimo vsake rekriminacije. Kar smo storili, storili smo kakor Hrvatje, kakor naroden element, kateremu ne le da se ni priznavalo najprimitivnejših pravic, ampek se jim je zaničala sama ekzistencija. Naš čin je bila naša samobrana, katere je tem usodnejša za avtonomaško stranko, ker je bila naperjena proti domačemu življu. Koliko je to koristilo za obojne, naj razmišljajo oni, ki so nas prisilili na to. (Prej ali slej mora priti tudi v Trstu do konstelacije strank, ki bo usodna za sedaj vladajočo gospodo, ki istotako, kakor so delali avtonomaši na Reki, raje hodijo roka v roko s tujimi elementi, nego da bi se pošteno sporazumeli s slovenskimi domačini. Je-li nade, da se tržaški mogotei kaj nauče in reškega eksempelja?! Bojmo se, da ne. Opomba uredništva »Edinosti«.)

Hrvatske vesti.

Reški »Novi list« beleži vest, da se tudi med tržaškimi Slovani, in celo tudi med onimi Hrvati, ki so bili še nedavno temu pristaši dra. Franka, pojavlja reakcija proti gnusni pisavi »Hrvatskega prava«, ter pripominja: Ni smeti igrati se z narodnim čutstvom. Smešni in neumni »Zyr Xapula« more biti protivnik naših bratov Rusov, ker ga plačuje Frank, ali poštenih Hrvatov simpatije so na strani naših bratov.

Naslednikom Armina Pavića, predstojnika oddelku za bogočastje in nauk na hrv. vladi, je baje določen intimus sedanjega bana Pejačevića, dosedanji veliki župan Chavrak. O Arminu Paviću je znano, da je imel vse možne lastnosti, ki so ga delale nespodobnega za to važno mesto, ali držal se je, kakor so se držale vse kreature, ki so slepo služile tiranu Khuenau.

Dnevne novice.

Povišanje. Ravnatelj ženskega učiteljskega v Gorici šolski svetovalec Stefan Križnič, je povišan v VI. plačilni razred.

Prihodnje občinske volitve. Prvotni imeniki volilcev so že izloženi na javni upogled. Izloženi bodo do 27. aprila. Reklamacije proti listam — bodi, da se zahteva vpis ali izbris kakega volilca — je ulagati na mestnem magistratu.

Na Slapu pri Vipavi je umrl včeraj g. Ivan Trošt, oče našega upravitelja, g. Janka Trošta. Naše sožalje.

Umrila je v Gorici učiteljica Marica Vouk. Pokojnica je službovala svojedobno v »Šolskem domu« v Gorici, potem pa v Boveu in zadnja služba jej je bila v Ajšovici pri Gorici.

Italijani kakor administratorji. Sama »Istria«, ta bivši in preminuli organ deželnega odbora istrskega je pred leti prinesla članek, v katerem je pripoznala, da je mnogo gnjavil na mnogih italijanskih občinskih upravah po Istri in je s tem nastavila nož na vrv, na kateri prav za prav visi gospodarstvo italijanske stranke v tej pokrajini. Tudi občina Roč je imela do nedavno italijansko občinsko upravo in ta je spadala v kategorijo tistih, radi katerih je bila »Istria« zagnala »patrijotičen« hrup. Nedolgo temu je v tej občini zavladala hrvatska stranka in še le sedaj se vidi, kako grozno zanemarjena je bila dosedanja uprava. Ker so bivši karnjel-

eki upravitelji sami dobro vedeli, da se ne bodo mogli dolgo več vzdržati na krmilu proti složi volji ogromne občine prebivalstva, jim je bil to en vzrok več, da so puščali, naj gredo stvari dalje, kakor hočejo in nič jih ni vznemirjalo, da je to v pogubo za občinsko gospodarstvo. Za to leto niti proračuna niso predložili. Sedanja uprava je morala z muko iskati podatkov, da je naknadno predložila proračun. Kako grozno zanemarjena je bila uprava občine Roč, o tem se je prepričal tudi odposlanec politične oblasti iz Kopra. Celo odposlanec deželne odbora je povzročil izročanje urada novemu županu priznal temu poslednjemu, da je bila prejšnja uprava v velikem neredu.

Da je bila slučajno hrvatska stranka na krmilu te občine, deželni odbor bi bil gotovo že davno predložil vladi, naj to občinsko upravo razpusti. Ali pa bi bili poslali komisarija, ki naj bi uredil upravo.

Seveda: nered na hrvatski občinski upravi je eno, na italijanski pa vse kaj drugega!

Važna razzodba o učiteljski pokojnini. Posnemamo iz »Slov. Naroda«: Pri sv. Petru na Štajerskem je predlanskim umrl učitelj Abianer po 13 letnem stalnem službovanju. Deželni šolski svet je določil vdovi 800 K pokojnine, obema otrokoma pa po 160 K vzgojevalnine. Na pritožbo deželne odbora je razzodilo naučno ministerstvo, da sme pokojnina vdove z vzgojevalnino otrok znašati le toliko, kolikor bi dobil pokojnik pokojnine ob času njegove smrti. Ker pa bi bil pokojnik po 13 letih dobil pokojnine le 828 K, prisodilo je ministerstvo to svoto tudi vdovi, za pokojnino 800 K, za vzgojevalnino pa obema otrokoma 28 K na leto. Proti temu se je pritožila vdova na upravno sodišče, ki je tudi razveljavilo ministerstvo razzodbo in sicer na podlagi drž. zakonika iz leta 1896., ki pravi: »Vzgojevalnina za vse otroke ne sme presegati svote, ki jo dobiva za pokojnino in ravnatko ne smeta vzgojevalnina otrok in pokojnina vdove presegati normalne pokojnine pokojnikove«. Pod »normalno pokojnino pokojnikovo«, pa si je možno misliti le resnično pokojnino, ki jo je živel ob smrti. Kaj drugega pa je, ako je učitelj umrl v aktivni službi, ko bi bil še imel pričakovati zvišanja dohodkov. V tem slučaju se določa vzgojevalnina poljubno.

Danes meni, jutri tebi! Mi ne bi posebno izticali tu doli omenjenega slučaja, da niso štajerski nemški listi kakor iz enega grla kričali o Kosemovem slučaju v okrajnem zastopu celjskem in ga pisali na rovaš vsej stranki. Ali, ker so oni, moramo tudi mi.

Načelnik posojilnice v občini sv. Ruprecht, Mihsel Weiss, je okradel ta zavod za blizu 70.000 kron. Ker se že Nemei toliko bahajo, kakor izvrstni upravitelji in nadzorovatelji da so, naj konstatujemo, da je Weiss mogel kraati več let, da je imel on sam ključ do blagajne in da je gospodom nadzornikom vedno predlagal falzificirane bilance. Weiss je bil tudi člen trgovinske zbornice v Gradcu. Ovadba je že uložena na državno pravdnitvo.

Učitelj Peerz na delu. Učitelj na ljubljanskem učiteljskem R. Peerz je zidal te dni na nekem zborovanju tržaških nemških učiteljev — nemški most do Adrije. Ljudstvo je, kako se je mogel Peerz lotiti toli težkega dela, ko veadar poroča »Slovenski Narod«, da je mož tako bolan, da so mu morali dati dopust, da si v Opatiji zopet priveže ljubo zdravje. Morda pa ga je bolezen zato gnala v Opatijo, da si tam ogleda podržavljeno schulvereinsko šolo, katere je toli razzodno pozdravljaj v ljubljanski »Schulzeitung«, v tem glasilu za — politične hochziele nemštva.

To trzapolno delovanje Peerza omenjamo posebno zato, ker se nam je tudi v izvestnih slovenskih krogih nekako zamerjalo, ker smo tega gospoda označali za to, kar — je!

Službi pisarjev. Na okrožnem sodišču v Rovinju sti razpisani dve mesti pisarjev. Prositelji morajo dokazati poznanje deželnih jezikov. Prošnje je uložiti na predsedništvo okrajnega sodišča v Rovinju do dne 16. marca.

Gradba norišnice. »Piccolo« poroča, da je stavbšče v Vrdeli, kjer se ima zgraditi interprovincijska norišnica, že izročeno dotičnemu podjetju, ki je dobilo nalog, naj začne z delom. S tem je stopila v stadij uredniševanja namera, o kateri se je toliko pisalo in razpravljalo.

Nekoliko tržaške statistike. V tednu od 21. do 27. februarja je bilo v tej občini

9 porok (lani v istem tednu 134). Mrtvorojenih je bilo 15 (lani 10). Rojenih je bilo 125, 61 moških in 46 ženskih (lani 138). Umrlo jih je 139, 74 moških in 65 ženskih (lani 117). Med umrlimi jih je bilo 23 od 1 do 5 let, 6 od 5 do 10 let, 4 od 15 do 20 let, 12 od 20 do 30 let, 9 od 30 do 40 let, 20 od 40 do 60 let, 26 od 60 do 80 let, 4 nad 80 let.

Štrajk izvoščikov. Iz Pule javljajo, da so tamonjni izvoščiki stopili v štrajk radi diference, ki so navstale med njimi in politično oblastjo glede mest, kjer imajo stati vozovi.

Težaki v trgovini s kožami so stopili v štrajk. Vzrok temu je, da na njihovo spomenico, ki so jo izročili gospodarjem, niti odgovora niso dobili. Izvolili so poseben odbor, kateremu so dali polnomočje.

Nekdanjega tajnika v Dekani (okraj koperski) Ivana Manfreda so aretirali tu v Trstu, ker je obdolžen večih poverjenj na škodo občine dekanske in sleparij, katere je izvršil na Reki, kamor je bil zbežal že leta 1897. Manfreda so izročili deželnemu sodišču.

Društvo »Vesna« priredi svoj I. redni občni zbor 5. marca 1904 v restavraciji Richter, Dunaj III., Rennweg 1. 3. tečaj. Dnevni red: 1. Čitanje zapisnika zadnjega obč. zbora. 2. Odborovo poročilo. 3. Poročilo preglednikov. 4. Poročilo odsekov. 5. Volitve. 6. Slučajnosti. Slovanski gostje dobro došli!

Akad. tehn. društvo »Triglav« v Gradcu priredi v soboto dne 5. marca t. l. v društvenih prostorih svoje 6. redno občno zborovanje s sledečim vporočilo: 1. Čitanje zapisnika zadnjega zborovanja. 2. Čitanje zapisnika br. dr. »Slovenije«. 3. Poročilo odbora. 4. Nadomestne volitve. 5. Slučajnosti.

Čitalnica pri sv. Jakobu naznanja svojim p. n. udom, da se je preselila v nove prostore v ulici dell' Istria št. 10, II. nadstr. in da je blagajništvo prevzel odbornik g. Fran J. Ban, ki bo sprejemal udaino vsako soboto od 8.—10. ure zvečer v društvenih prostorih.

Naši nasprotniki, ki so že ob namišljenem grobu naše Čitalnice pretakali krokodilove solze ter poslali tajniku laške sozljajnice, naj se prepričajo, da je naša Čitalnica sedaj res postala to, kar biti mora.

V svojo »Spominsko knjigo« smo zapisali, da je Čitalnica uvela poljudna predavanja iz vseh včt, a jih je po X. predavanju ustavila, ker ni bilo več slušateljev. To naj služi v pouk našim požrtvovalnim rodoljubom, ki hočejo še kaj storiti za našo ukaželjno ljudstvo! Šola, šola, šola!

Čitalničar.

Volilni odsek »Tržaškega podpornega in bralnega društva« vabi vse društvenike, da se udeležijo volilnega shoda, ki bo v nedeljo dne 6. t. m. ob 3. uri popoldne v društvenih prostorih ulica Stadion šte. 19, I. nadstr.

»Kmetijska družba za Trst in okolice« naznanja vinogradnikom tržaške okolice, da ima na razpolago iz lastnih trtnic 1300 reznikov montikole in 9000 riparije, kdor želi imeti, oglašiti se mu je v društveni pisarni, ulica Geppa št. 16, od 9.—10. ure zjutraj in to do 15. t. m.

Samomor. Okolu 4. ure in pol večeraj zjutraj je vstopil v kavarno Miramare 34-letni uradnik mestne plinarne Viktor Bernardi, kateri je bil v isti kavarni dobro poznan, kot vsakdanji gost. Dal si je prinesiti kave z mlekom ter potem pregledal nekoliko časopisov. Čez kakih 40 minut je pa vstal in govoril s kavararjem je šalivo opazil, da je postal suh ter ga poprosil, naj bi mu dal kratek kos vrvice, ki da mu bo služila za pas. Kavarar mu je vstregel ter mu dal kos vrvice debele komaj kake 3 milimetre. Pol ure pozneje je Bernardi izginil iz kavarne: klobuk in suknja njegova sta bila pa še vedno obešena nad mizo, pri kateri je sedel. Ker ga le dolgo ni bilo nazaj, je šel kavarar pogledat zanj na stranišče — in res ga je dobil tam obešenega z onim kosom vrvice, katero mu je bil dal on sam. Kavarar je prestrašen odskočil ter takoj telefoniral na zdravniško postajo. Kmalu na to je prišel re zdravniške postaje na lice mesta zdravnik, kateremu pa ni preostajalo drugega, nego konstatovati smrt, nastopivšo po zadušnju. Truplo samomorilčevega so preneali v mrtvašnico pri sv. Justu.

Pokojni Bernardi je stanoval v hiši št. 176 na Greti. Bil je oženjen že 12 let ter je

zapustil ženo s tremi otroci. Pred nekoliko dnevi je zapustil družino in zginil, ne da bi se bilo vedelo, kam da je šel. Čez kakih 4 ali 5 dnaj se je bil povrnil, a sedaj je zopet zapustil družino, a to pot za vselej.

Glede vzroka njegove samovoljne smrti pravijo, da je istega ikati v vedenju njegove žene.

Še en samomor. V hiši št. 16 v ulici Capuano stanuje družina Pierutti, katere člani so: mož Josip, žena Tereza in trije otroci. Pred 10 dnevi je Tereza rodila šesttega otroka. To dete pa je že minolo nedeljo umrlo in predvčeršnjim je bil mrtiček odnešen na pokopališče. Ta žalost je zadala porodnici hud udarec: njeno stanje je valed tega znatno poslabšalo. Sinoči, okolo 8. ure in pol, je prišel nje mož domov in se zelo začudil, ko je videl, da njegove žene ni na postelji. Povprašal je druge prebivalce iste hiše, da li je kdo videl, kam je šla njegova žena, a nobeden mu ni vedel povedati ničesar. Moža je začelo skrbeti, posebno ker je njegova žena dala že v prejšnjih časih znake zmešanosti. Povedal je svojo skrb hišnemu vratarju Josipu Vodopivcu, kateri mu je pomagal iskati. Šla sta skupaj na dvorišče hiše. Tu je v Vodopivcu zbudilo pozornost dejstvo, da so bila odprta vrata hodnika, ki vodi do vodnjaka. Šel je k vodnjaku in svetilni z lučjo je videl nekaj plavajočega nad vodo.

Ni bilo dvoma: nesrečnica je bila skočila v vodnjak. Povedal je stvar nesrečnemu Josipu Pierutti-ju, a potem je obvestil redarstveno oblast, katere je pozvala ognje-gasce, da so potegnili iz vodnjaka mrtvo truplo. Na to je prišel na lice mesta se zdravniške postaje zdravnik dr. Lutrari, kateremu pa ni preostajalo drugega, nego konstatovati smrt, nastopivšo po utopljenju. — Truplo utopljenke je bilo na vdovčeve prošnje puščeno doma.

Razumi se, da je nesrečnica storila to v poporodni vročnici.

Razne vesti.

Dolg priimek. Na otoku Havaj v Velikem Oceanu so dobili novega višjega ravnatelja za pošte in brzojave, ki se piše: David Kaphakohookimokevesnah.

Turška izjava o nevtralnosti. Ko je v sedemletni vojni (1756—1763) naznanil francoski poslanik v Carigradu tedanjemu sultanu Mustafi III. ustmeno, da je Francija napovedala Prusiji vojno, odvrnil je sultan povsem hladnokrvno: »Meni je vse eno, požre li svinja pra, ali pa pes svinjo«. — Dandanes rabijo pač tudi sultani v Carigradu lepše izraze.

Dvor japonskega cesarja v Tokiu je obdan z velikanskim zidovjem in globokimi jarki. Toda tega dvora si ne smemo predstavljaliti kakor kako evropsko palačo, temuč je to cela vrsta pritličnih, samosvojih lesenih hišic, katerih vsaka ima svoj vrtič in svojo verando. Stene in stopi so bogato prevlečeni s svilo in zlatimi okraski domače umetnosti. V hišice je navedena tudi električna razsvetljava, ki se pa ne prižiga, ker se boje ognja. Iz tega vzroka tudi ni peči, temuč le zračna kurjava. — V Japonski ne gradijo kamenitih visokih hiš radi velikih potresov, ki se na ondotnih otokih pogosto pojavljajo.

Trgovina.

Borzna poročila dne 2. marca.

Tržaška borza.

Napoleoni K 19.07—19.10, angleške lire K 24.00 do 24.05, London kratak termin K 24.10—24.65, Francija K 95.30—95.60, Italija K 94.30—94.60, italijanski bankovci K 94.30—94.60, Nemčija K 117.20—117.50, nemški bankovci K 117.20—117.50,

avstrijska ednotna renta K 99.20—99.50, ogrska krona K 96.50—97.00, italijanska renta K 98.50—99.00, kreditne akcije K 626.00—630.00, državne železnice K 626.00—630.00, Lombardi K 77.00—79.00, Lloydove akcije K 700.00—710.00, — Srečke: Tisa K 322—326, Kredit K 453—463, Bodenredit 1880 K 290—300, —, Bodenredit 1889 K 284—290, —, Turške K 115—117, —, Srbske 2%, — do —.

Dunajska borza ob 2. uri popol.

	včeraj	danes
Državni dolg v papirju	99.30	99.45
» » v srebru	99.25	99.40
Avstrijska renta v zlatu	118.05	118.25
» » v kronah 4%	99.45	99.50
Avst. investicijska renta 3 1/2%	91.40	91.40
» » » » 4%	116.55	116.75
» » » » 4 1/2%	96.90	97.00
» » » » 5%	88.65	88.75
Akcije nacionalne banke	1604.00	1606.00
Kreditne akcije	626.00	627.50
London, 10 Lstr.	240.25	240.17 1/2
100 državnih mark	117.30	117.35
20 mark	23.48	23.48
20 frankov	19.08	19.08
10 ital. lir	94.50	94.50
Cesarski cekini	11.32	11.32

Pariška in londonska borza.

Pariz. (Sklep.) — francozka renta 94.97, 5% italijanska renta 99.10, španski exterior 76.55 akcije otomanske banke 540.—

Pariz. (Sklep.) Avstrijske državne železnice — Lombardi 50 — uničirana turška renta 77.90 menjice na London 251.65, avstrijska zlata renta 100.40 ogrska 4% zlata renta 93.05, Länderbant —, turške srečke 112.50, pariška banka 10.27, italijanske meridionalne akcije —, akcije Rio Tinto 11.77. Vzdržana.

London. (Sklep.) Konsolidiran dolg 88 1/2, Lombardi 3 1/2, srebro 26 1/2, španska renta 75 1/2, italijanska renta 98 1/2, tržni diskont 3 1/2, menjice na Dunaju —, dohodki banke —, izplačila banke —. —. Mirna.

Tržna poročila 2. marca.

Budimpešta. Pšenica za april K 8.68 do 8.69, za oktober od 8.48 do 8.49. Rž za april K 6.85 do 6.86, za maj — do —, Oves za april K 5.76 do 5.77, za maj — do —, Koruza za maj K 5.49 do 5.50, za julij 5.60—5.61.

Pšenica: ponudbe srednje; povpraševanje: slabo. — Prodaja enajst tisoč met. stotov, 10 stotnik nižje; rž za 5 st. nižje. Vreme: 1. po.

Havre. (Sklep.) Kava Santos good average za tek. mesec po 50 kg 40.50 frk, za maj 41.25 frk.

Hamburg. (Sklep pop.) Kava Santos good average za marec 33 1/2, za maj 34 1/2, za september 35 1/2, za dec. 36 1/2, vzdržano; Kava Rio navadna loco 30—33, navadna rečna 34—37, navadna dobra 38—40.

Hamburg. (Sklep.) Sladkor za marc 16.35, za maj 16.60, za avgust 16.70, za oktober 17.45, za december 17.45, za februar 17.65; stalno. Vreme: mraz.

London. Sladkor iz repe surov 8 1/2, Sh. Java 8.07 1/2, Sh. Stalno.

Sladkor tuzemski. Centrifugalpile, promptno K 64.— do 65.50, za september K — do —, feb.-avg. 64.25 do 65.50, Concassé in Melaspil promptno K 67.30 do 67.80, za sept. K — do —, feb.-avg. 67.30 do 67.80.

New-York. (Otvorenje.) Kava Rio za boležne dobave, vzdržano, 10 in 5 st. zvišanja.

Pariz. Rž za tekoči mesec 15.40, rž za april 15.40, za maj-junij 15.40, za maj-avgust 15.40 (stalno) — Pšenica za tekoči mesec 21.95, za april 22.15, za maj-junij 22.40, za maj-avgust 22.45 (stalno). — Moka za tekoči mesec 29.95, za april 30.15, za mesec maj-junij 30.45, za maj-avg. 30.45 (Mirno). — Replčno olje za tekoči mesec 47.50, za april 48.—, za maj-avg. 49.—, za sept.-december 50.— (Mirno). — Spirit za tekoči mesec 42.50, za april 42.25, za maj-avg. 41.—, za sept.-december 35.— (Mlačno). — Sladkor surov 88° usov 21.—21 1/2 (Mirno), bel za tekoči mesec 24.37 1/2, za april 26.25 (stanov.) za maj-avgust 25.25, za okt.-jan. 26.50, rafiniran 56—56 1/2. Mrzlo.

Trgovina s zaklanimi prašiči.

Včeraj je bilo pripeljanih na tukrjaški trg 64 prašičev. Prodalo se je vse po K 100—116.

Tovarna pohištva

Aleksander Levi Minzi

ulica Tesa št. 52. A.

(v lastni hiši.)

Z A L O G A :

Piazza Rosario (šolsko poslopje).

Cene, da se ni bati nikake konkurence.

Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po posebnih načrtih.

Dustrovan cenik brezplačno in franco.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Mizarska zadruga v Gorici (Solkan)

tovarna pohištva s strojevnim obratom
priporoča slavnemu občinstvu svojo

zalogo pohištva

prej ANTON ČERNIGOJ

via dei Rettori šte. 1 (Rosario) - v Trstu - tik cerkve Sv. Petra v hiši Marenzi

Največja tovarna pohištva primorske dežele.

Pohištvo izdeluje se solidno, trpežno in lično, in sicer samo iz lesa, posušenega v tovarniški sušilnici s temperaturo 60 stopinj.

Vsaka konkurenca je izključena. Album pohištva pošlje se brezplačno.

Prodaja se tudi na mesečne obroke.

Zastopstva v: TRSTU, ŠPLJITU in ALEKSANDRIJI (ORJENT).

Andemo de Franz.

V dobroznani gostilni »Andemo de Franz«
v ulici Geppa št. 16.

se toči:

o vipavsko belo po 44 avč.
istza na dom 40
istrski teran I. vrste 40
za na dom 32
nad 10 litrov 28

Priporoča se krčmarjem in trgovcem za
prodajo na debelo, slavnemu občinstvu pa za
množebni obisk. Na razpolago so vedno
topla in mrzla jedila. Kréma je odprta vsak
večer do polnoči.

Udani
Josip Furlan,
krčmar.

Alojzij Svagel

TRST - Ul. Farneto 8. - TRST

priporoča svojo zalogo jestvin, kolo-
nijalij, vsakovrstnega olja, najfineje-
testenine po jako nizkih cenah, na-
dajle moko, žito, kavo, sladkon.

Razpošilja blago tudi na deželo
bodisi na drobno ali debelo.

M. SALARINI

v ulici Ponte della Fabbra št. 2.
(Vogal ul. Torrente.)

Zaloga izgotovljenih oblik za gospode, dečke in
otroke. Veliki izbor snovij za obleke, ki se po mer
izgotovijo v lastni krojašnici.

Bogat izbor površnikov, sukenj, havelokov po jako
nizkih cenah.

PODRUŽNICA:

„ALLA CITTA DI LONDRA“
ul. Poste nuove št. 5. (vogal ul. Torre bianca)

Z mestnim pudrom „Unique“

gospe Oiseau, se zadobi najlepše polt. Cena
skatljici K 1.20 in 2.40. Zavitki po 60 st.
v pisnu.

Zalogo ima IVAN KAINER

— Gradec, Bahnhofgürtel številka 67. —

V novi prodajalnici pohištva
ulici Madonnina št. 15 u Trstu
se nahaja na izbero okvirja in zrcala
po konkurenčni ceni.

Andrej Wouk.

1500 na suho cepljenih lepo vkorenjenih in
dobro zaraščenih trti: glera, malvazija
in kralječina na podlagi riparia portalis in monticola
prodaja Ivan Kraljič v Boljuncu p. Boršt. Cene po
pogovoru.

Županstvo Marezige

išče blagajno, koja naj bi služila za
denar in knjige. Ponudbe naj se po-
šiljajo na županstvo Marezige p. Koper.

Prodajalnica izgotovljenih oblek

„Alla Città di Trieste“
tvrške

EDVARD KALASCH

Via Torrente št. 40
nasproti gledališču „GOLDONI“
s krojačnico, kjer se izvršujejo obleke
po meri in nejudnejših cenah. V
prodajalnici ima tudi zalogo pe-
rila za delavski stan po izvenredno
nizkih cenah. Izbor boljših in
navednih snovij.

VELIKI IZBOR
izgotovljenih hlač za delavce
kakor tudi blaga za hlače, ki se na-
pravijo po meri.

Avtorizovana krojačnica.

Žalosti potrtem sreem naznanjamo sorodnikom in znancem tužno vest,
da je naš preljubljeni soprog, oče, oziroma stari oče in tast, gospod

Ivan Trošt,

posestnik in posodar

danes zjutraj v Gospodu zaspal v dobi 73 let, po daljši bolezni in previden
se sv. zakramenti za umirajoče.

Pogreb dragega pokojnika bo v petek predpoludne sè sv. mašo.
Na SLAPU pri Vipavi, 2. marca 1904.

Janko Trošt, upravitelj Antonija rojena Ukmar, Terezija por. Ambrožič,
„Edinosti“ in posest. v Trstu soproga. Vekoslava, Marička, sestre.
Anton Trošt, Makso Trošt Fran Ambrožič, Marija Trošt rojen Schiavon,
posestnika, sinovi. zet. nevesta.
Janko ml., Elvira, Ema, Ljubica in Vanda Trošt, Fran Ambrožič ml.,
unuki.

Brez posebnega obvestila.

Svoji k svojim!

Zlatar

DRAGOTIN VEKJET

(C. Vecchiet).

TRST. — Corso štv. 47. — TRST.

Priporoča svojo prodajalnico zlatanine, srebrnine in
žepnih ur. — Sprejema naročbe, poprave srebrnih in
zlatih predmetov ter poprave žepnih ur.

Kupuje staro zlato in srebro. Cene zmerne.

Svoji k svojim!

Posojila

ne manjše od 10.000 kron

na hiše, zemljišče, dedščine

KAROL OFNER

Ulica Caserma štv. 6. - TRST. - Ulica Caserma štv. 6.

(Posredovalci izključeni).

Zaloga obuvala.

Piazza Nuova št. 1.

— TRST —

Velika zaloga vsakovrstnega usnja najboljših tu- in inozemskih tovarn. -
Tovarna nadplativ ter vseh predmetov te stroke.

Ugodne cene.

Zaloga obuvala.

Via delle Poste št. 3.

— TRST —

Salvator balzam (Liquer aromatic)

Najuspešnejše domače zdrailo proti trganju (migraene), zob oboli, glavoboli,
zagrenju ter raznim žilodčnim in črevnim boleznim; zdravi mater-
nico, jači vid ter je v vsakem pogledu univerzalno domače zdravilo prve vrste.
Cena omotu od 11 steklenič z navodilom 5 K ako se denar pošlje
na spodnji naslov.

Kašelj zdravi hitro in temeljito od starih časov vže poznano do-
mače zdravilo — Trpotčev sok.

Cena steklenici z navodilom, ako se denar naprej pošlje
poštne prosto K 2.40.

NASLOV ZA NAROČBE:

LEKARNA H „SALVATORJU“

Fr. Riedl, VARAŽDIN kbr. 103.

Podpirajte družbo Cirila in Metoda!

„LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA“ v LJUBLJANI

Podružnica v Celovcu.

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih
obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Promete izdaja k vsakemu šrobanju.

Polno vplačani akcijski kapital K 1.000.000

Zamenjava in eskomptuje
izrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapale
kupone.

Vinčuluje in divinkuluje vojaške ženitninske kavcije.

Eskompt in inkasno menio.

Daje predujme na vred. papirje.
Zavaruje srečke proti kurzni
izgubi

Borva naročila.

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA

Podružnica v Spletu

Denarne vloge vsprejema

v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim
obrestim. Vložni denar obrestuje od dne vloge do
dne vzdiga.

Promet s čeki in nakaznicami.

Pozor!

Josip Gregorič

trgovec z oljem, kisom in milo ter
kolonijalnim blagom

v Trstu, ul. Barriera vecchia št. 4

Priporoča svojo dobroznano prvo slo-
vensko zalogo vsakovrstnega jedilnega
olja, občuje se strankami vedno v slo-
venskem jeziku.

Pošilja na dom po naročbi.

Komur je na srcu geslo »Svoji k
svojim« naj ne zamudi se zglasti

FILIJALKA

c. kr. privat.

AVSTR. KREDITNEGA ZAVODA

za trgovino in obrt v Trstu

sprejema:

IZPLAČILA V KRONAH

na blagajniške nakaze	na naslovljena izplačilna pisma
proti 4 dnevni odpovedi 2 1/2 %	proti 4 dnevni odpovedi 2 1/2 %
> 30 > > 3 %	> 8 > > 3 %

v z atih napolnjenih na izplačilna pisma

proti 30 dnevni odpovedi 2 %	proti 30 dnevni odpovedi 2 %
3 mes. 2 1/4 %	3 mes. 2 1/4 %
6 " 2 1/2 %	6 " 2 1/2 %

Na blagajniške nakaze in izplačilna pisma stopi nova
obrestna mera v veljavo 1. 3. o. d. 27. februarja
bodočega leta in sicer po dotičnej odpovedi.

Baneciro v kronah

z 2 1/2 % takoj v kolikor na razpolago.

Krone in zlati napolnjeni na tekoči račun
po dogovorjenih pogojih, koji se stavijo od časa do
časa in sicer po roka odpovedi.

Izdaja nakaznice

za Dunaj, Bu impešto, Brno, Karlove vari, Reko,
Lvov, Prago, Reichenberg, Opavo kakor tudi Zagreb,
Arad, Belice, Gablonz, Gradec, Hermanstadt, Inomost,
Celovec, Ljubljano, Linc, Olomuc, Sautz, Solnograd,
prosto stroškov.

Se bavi s kupovanjem in prodajo
deviz, drobiža in vrednostij.

Sprejema iztirjevanje

taljandov, dvignjenih vrednosti, kakor tudi vseh
drugih iztirjevanj.

Daja predujme

na Warrante in vrednosti po jako zmernih pogojih.

Krediti na karikacijske listine

se otvorijo v Londonu, Parizu, Berlinu in drugih
mestih po ugodnih cenah.

Kreditna pisma

se izdajajo v katerosikoli mesto.

Hranila.

Sprejema se v pohrano vrednostne listine, zlat in
srebrni denar in bančni listki. Pogoje daja blagajna
zavoda.

Menične nakaznice.

Pri blagajni zavoda se izplačujejo menične nakaznice
„Banca d'Italia“ v italijanskih lirah ali v kronah
po dnevnem kurzu.

Hrnska mlekarna pri Sv. Jakobu.

ulica delle Scuole 18, uhod Campo S. Giacomo
naznanja cenjenemu občinstvu, da je preskrbela raz-
ven pri Sv. Jakobu tudi za mesto

dostavljenje mleka na dom.

Priporoča se vsled tega tudi cenj. mestjanom
balagoh otno pod poro. Postrežaj točno.

Mleko vedno sveže.

JAKOB BAMBIČ

- trgovec z jedilnim blagom -

Via Giulia št. 7.

Priporoča svojo zalogo jestvin, kolo-
nijalij, vsakovrstnega olja, navadnega
in najfinejega. Najfineje testenine po
jako nizkih cenah ter moke, žita, ovso
in otrobi. Razpošilja naročeno blago
tudi na deželo na debelo in drobna
po jako nizki ceni.

Vydrova tovarna žitne kave Praga VIII.

Izvrsten okus dobi kava ako
ji, primešate

VYDROVE ŽITNE KAVE

Poskusite! Poštna 5 kg po-
šiljka 4 K 50 h franco.

Vydrova tovarna žitne kave Praga VIII.